

PM ERSÄTTNING VID ARBETSSKADOR 00-10-25

I denna PM går jag inledningsvis kortfattat igenom vad som gäller enligt lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF).

Som arbetsskada enligt LAF anses

- a. Olycksfall i arbetet
- b. Färdolycksfall
- c. Annan skadlig inverkan i arbetet
- d. Skada genom smitta

Lag om arbetsskadeförsäkring ersätter

- a. Sjukvård utom riket
- b. Tandvård
- c. Särskilda hjälpmedel

Dessutom ersätts inkomstförlust vid bestående nedsättning av arbetsförmågan i form av livränta. Arbetsskadelivräntan är ATPgrundande.

Högsta livränteunderlag är 7,5 basbelopp.

En förutsättning är att den skadade fått sin förmåga att skaffa sig inkomst genom arbete med minst 1/15 och att den årliga inkomstförlusten överstiger minst ¼ av basbeloppet.

Vid dödsfall utgår ersättning för begravningshjälp till viss del.

Livränta kan även utgå till efterlevande.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

Denna försäkring är en avtalsförsäkring som tillkommit genom kollektivavtal.

TFA:n omfattar alla anställda inom privat, kooperativ, kommunal och landstingskommunal verksamhet.

Staten har ett motsvarande försäkringsskydd för statsanställda som kallas Statens Personskadeavtal (PSA).

Vissa andra yrkeskategorier har också särskilda trygghetsförsäkringar. Det kan särskilt nämnas lantbrukare och bankanställda.

Ersättning enligt TFA utgår oberoende av om arbetsgivaren eller någon annan har varit vårdslös eller ej.

Arbetstagare som drabbas av arbetsskada får inte föra skadeståndstalan mot arbetsgivare som har tecknat TFA eller mot annan arbetstagare som omfattas av TFA.

När gäller TFA

Alla anställda omfattas omedelbart utan karenstid och oberoende av arbetstidens omfattning.

Dock gäller att skadorna skall ha orsakats av antingen

- a. Olycksfall i arbete som förorsakar arbetsoförmåga mer än 14 dagar eller medfört bestående medicinsk invaliditet.
- b. Arbetssjukdomar som varar i minst 180 dagar om försäkringskassan bedömt sjukdomen som arbetsskada eller om sjukdomen finns angiven i ILO-konventionen angående förmåner vid yrkesskada.
- c. Skada framkallad av smitta.

Ersättningsmöjligheterna enligt TFA

Ersättning enligt TFA utgår för

- a. Inkomstförlust
- b. Sjukvårdskostnader och andra utgifter
- c. Sveda och värk
- d. Lyte eller annat stadigvarande men
- e. Olägenheter i övrigt

Inkomstförlust

Under den akuta sjuktiden (i regel sjukpenningtiden) ersätts inkomstförlust endast vad avser arbetsolycksfall. Vad gäller färdolycksfall och arbetssjukdomar ersätts ej inkomstförlust. Vid arbetsolycksfall utgår ersättning från 91:a sjukdagen med 10 procent av inkomsten om förlusten uppgår till minst 20 procent av inkomsten. Full ersättning för inkomstförlusten erhålles således ej. Ersättningen för inkomstförlust skall samordnas med exempelvis AGS-ersättning. Vid arbetssjukdom och färdolycksfall utges normalt ingen inkomstförlustersättning under den akuta sjuktiden.

Har arbetsgivaren dock varit vållande till arbetssjukdomen eller arbetsolycksfallet utges full kompensation för inkomstförlusten. Detsamma gäller om arbetstagare hos arbetsgivaren vållat arbetsskadan genom fel eller försummelse i tjänsten.

Om arbetsskadan (arbetsolycksfall, arbetssjukdom eller färdolycksfall) ger en bestående invaliditet som medför arbetsoförmåga skall full ersättning utges för inkomstförlusten. Det krävs dock att den skadade ansöker om arbetsskadelivränta från försäkringskassan. Om inkomstförlusten ej ersätts från försäkringskassan utgår således ersättning från TFA. Inkomstförlust över 7,5 basbelopp ersätts aldrig av försäkringskassan utan endast av TFA.

Inkomstförlusten beräknas enligt skadeståndsrättsliga principer.

Inkomstförlusten utbetalas som livränta.

Livräntebeloppet nedsättes till hälften vid 65 års ålder.

Livräntebeloppet är skattepliktigt.

Se i övrigt vad gäller inkomstförlust vad som stadgas i skadeståndslagen.

Sveda och värk

Vid arbetsolycksfall lämnas ersättning för sveda och värk om sjukskrivningstiden varit minst 30 dagar. Vid arbetssjukdom lämnas ersättning tidigast från och med 91:a dagen efter visandedagen.

Ersättning för sveda och värk utges dock alltid om den på grund av arbetsskadans art varit svår.

Ersättningen lämnas enligt skadeståndsrättsliga principer, se skadeståndslagen.

Ersättning för sjukvårdskostnader och andra utgifter

Ersättning för merkostnader utgår enligt skadeståndsrättsliga principer, se skadeståndslagen.

Utöver vad som gäller enligt skadeståndsrättsliga principer kan ersättning utgå för kostnader i form av skadade kläder, glasögon och liknande.

Dessutom finns en särskild paragraf som medger att ersättning utgår för rehabilitering om den skadade på grund av bestående följder av arbetsskadan inte kan återgå till sitt tidigare arbete. Skäliga kostnader för rehabiliteringen ersätts för att den skadade skulle kunna skaffa sig annat jämförbart yrke.

Lyte eller annat stadigvarande men

Blir skadan bestående skall ersättning utges för lyte och men.

Lyte- och menersättningen bygger på skadeståndsrättsliga principer, se skadeståndslagen.

Olägenheter i övrigt

Blir det en bestående skada kan också ersättning utgå för olägenheter i övrigt.

Olägenheter i övrigt utges enligt skadeståndsrättsliga principer, se skadeståndslagen.

Dödsfall

Vid dödsfall lämnas ersättning enligt skadeståndsrättsliga principer, d v s för vissa begravningskostnader samt förlust av underhåll till anhöriga.

Färdolycksfall

Om skada inträffar vid färd med fordon till eller från arbetet eller i tjänsten skall i första hand ersättning krävas från fordonets trafikförsäkring. Skadan regleras då enligt trafikskadelagen som ger bättre ersättning än TFA.

Överklagande

Om man inte är nöjd med regleringen av sitt skadeärende kan man begära att få sitt ärende prövat i TFA-nämnden. Man måste begära prövning i TFA-nämnden inom sex månader från det att AMF fattat slutligt beslut om ersättning enligt TFA. Man kan slutligen få sina ersättningsfrågor prövade av en skiljenämnd.

Preskription

Ansökan om ersättning avseende ideell sådan skall göras senast inom 10 år från det att fordringen tidigast kunde göras gällande. Beträffande inkomstförlust och vissa andra ersättningar gäller en preskriptionstid om sex år.

Självrisk

Vissa självrisker finns i försäkringen.

Kombination av möjligheter

Ofta kan man kombinera olika ersättningskällor. Förutom ersättning från TFA-försäkringen hos AMF kan ersättning utgå från exempelvis olycksfallsförsäkringar. Man kan ha hur många olycksfallsförsäkringar som helst och erhålla ersättning för lyte och men. Man kan också ha privata sjukförsäkringar som ger ersättning vid inkomstbortfall och som ej samordnas med ersättningen från TFA. Ersättning i form av förtidskapital och sjukkapital kan också utgå från andra försäkringar.